

Datum
2020-04-07

För yttrande: Kommunstyrelsen
För kännedom: Kommunfullmäktige

Kommunrevisorerna i Filipstad kommun har granskat kommunens årsredovisning för 2019. I granskningsarbetet har revisorerna biträtt av konsulter från KPMG.

Kommunen redovisar i årsbokslutet avsättningar på 63,2 mnkr. Av detta utgör 49,2 mnkr en avsättning för framtida kostnader för mottagande av nyanlända. Fullmäktige har i budget för 2019 beslutat att 17 mnkr av kvarvarande 46 mnkr skall användas i driften under 2019. Vid delårsbokslutet per 2019-08-31 hade en återföring skett med 11,3 mnkr avseende tidigare avsatta medel. Ett nytt beslut togs senare under 2019 om att inte återföra något av tidigare avsättningar alls under 2019. Det som var återfört vid delårsbokslutet har därmed reverserats och ligger kvar som avsättning per 2019-12-31. Även om avsättningen, som påpekats av kommunen, avser att täcka en långsiktigt och i kostnads- och intäktshänseende osäker verksamhet, måste vår bedömning vara att 49,2 mnkr av kommunens avsättningar, inte är i överensstämmelse med god redovisningssed (RKR:s rekommendation R9) eftersom de framtida kostnader som avses att täckas med avsättningen är av löpande karaktär.

I detta avseende ger årsredovisningen alltså inte en rättvisande bild men har i övrigt, i allt väsentligt, upprättats enligt lag och god sed.

Kommunens balanskravsresultat är negativt med 21,4 mnkr. Kommunen uppfyller alltså inte balanskravet för året och detta underskott skall återställas inom tre år. Inga underskott finns att återställa från tidigare år.

Enligt vår bedömning är årsredovisningens resultat för 2019 inte förenligt med de av fullmäktige fastlagda finansiella målen för god ekonomisk hushållning. Vad avser de verksamhetsmässiga målen noterar vi att kommunen har fastslagit ett antal mål samt ett antal prioriterade områden/insatser som skall hjälpa kommunen att uppnå god ekonomisk hushållning. Dessa områden/insatser följs upp i årsredovisningen på ett informativt sätt men vår bedömning är att uppföljningen blir otydlig. Vi menar att målstyrningen inom kommunen kan förtydligas. Verksamheterna aktivt arbetar med målen, men då presentationen av resultaten är otydligt och då kommunen inte gör någon samlad bedömning av resultatet kan inte heller revisionen göra denna bedömning. Vi kan därför inte uttala oss om resultatet av måluppfyllelsen är tillräckligt för att kommunen ska anses bedriva verksamhet i linje med god ekonomisk hushållning.

Vi noterar att styrelsen i flera av de kommunala dotterbolagen ännu inte fastställt sina årsredovisningar och revisorn i respektive bolag har således heller inte lämnat sin revisionsberättelse. Med andra ord är den sammanställda redovisningen baserad på bokslut som inte är slutgiltiga.

För ytterligare bakgrund till våra bedömningar hänvisar vi till den bilagda revisionsrapporten. Vi önskar att kommunstyrelsen inkommer med synpunkter och kommentarer till våra iakttagelser senast 31 augusti 2020.

Ottfried Eickenrodt
Ordförande revisionen

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2019-12-31

Granskningsrapport
Filipstads kommun

KPMG AB

2020-04-07

Filipstads kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2019-12-31

2020-04-07

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	2
1.1	Räkenskaperna och årsredovisningen	2
1.2	Underlag för revisorernas bedömning utifrån fullmäktiges mål	2
2	Bakgrund	3
2.1	Syfte och revisionsfråga	3
2.2	Revisionskriterier	3
2.3	Avgränsning och metod	4
2.4	Ansvarig nämnd	5
2.5	Projektorganisation/granskningsansvarig	5
3	Resultat av granskningen	6
3.1	Förvaltningsberättelse	6
3.2	Redovisningsprinciper	6
3.3	Balanskrav	7
3.4	Bedömning av fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning	7
3.5	Resultaträkning	10
3.6	Balansräkning	12
3.7	Kassaflöde	13
3.8	Investeringsredovisning	13
3.9	Sammanställd redovisning	14

1 Sammanfattning

Vi har av Filipstads kommuns revisorer fått i uppdrag att översiktligt granska bokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2019. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2019.

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap KL¹ bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för revisionsberättelsen.

1.1 Räkenskaperna och årsredovisningen

Vi har i årets granskning noterat ett antal avvikelser från god sed, ingen avvikelse är så allvarlig att vi anser att årsredovisningen inte är rättvisande. Avvikelserna presenteras närmare i rapporten men berör följande områden:

- Årsredovisningen följer inte fullt ut LKBRs nya krav på förvaltningsberättelsen.
- Felaktigt periodiserade statsbidrag, främst avseende statsbidrag från Migrationsverket.
- Kommunen följer inte RKR:s rekommendation avseende leasing fullt ut.
- Sammanställd redovisning följer inte fullt ut god sed

1.2 Underlag för revisorernas bedömning utifrån fullmäktiges mål

Enligt bestämmelser i kommunallagen (KL) ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen för den ekonomiska förvaltningen.

Finansiella mål

Vår bedömning blir att kommunen inte uppfyller god ekonomisk hushållning ur det finansiella perspektivet, detta kopplat till att kommunen inte klarar det uppsatta resultatmålet. Vi har valt att inte specifikt bedöma målet att verksamheten ska bedrivas så effektivt att kostnaden inte överstiger den genomsnittliga kostnaden för jämförbara kommuner. Detta eftersom det presenterade bedömningsunderlaget är otydligt och av övergripande karaktär.

Kommunenens resultatmål innebär att resultatet ska uppgå till en viss andel av skatteintäkter och generella bidrag. Vi noterar att måluppfyllelsen av resultatmålet kan bli missvisande då kommunen har stora avsättningar som egentligen skulle ha intäktsförts tidigare år.

¹ Kommunallag (2017:725)

Verksamhetsmässiga mål

Vi noterar att kommunen och verksamheterna aktivt arbetar med målen i kommunstyrelsen och nämnder. Kommunen arbetar dessutom med prioriterade områden/ insatser. Presentationen av resultaten i årsredovisningen är dock otydlig och då kommunen inte gör någon samlad bedömning av resultatet och bedömning om man uppfyller god ekonomisk hushållning kan inte heller revisionen göra denna bedömning. De verksamhetsmässiga målen är inte heller alltid mätbara.

Det finns således en fortsatt förbättringspotential i målstyrningen och uppföljningen av de verksamhetsmässiga målen.

2 Bakgrund

Vi har av Filipstads kommuns revisorer fått i uppdrag att granska bokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2019. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2019. Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen för att ge revisorerna underlag för sin bedömning.

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap KL bedöma om räkenskaperna är rättvisande samt bedöma om resultatet i årsbokslutet är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat om. Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

2.1 Syfte och revisionsfråga

Syftet med granskningen är att översiktligt bedöma om:

- Kommunens årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallagen, lagen om kommunal bokföring och redovisning och god redovisningssed i kommuner och regioner. Resultatet av vår granskning utgör underlag för revisorernas utformning av revisionsberättelsen.
- Resultatet i årsredovisningen är förenligt med det mål som fullmäktige beslutat, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

Resultatet av vår granskning utgör underlag för revisorernas utformning av utlåtandet till Kommunfullmäktige.

2.2 Revisionskriterier

Bedömningsgrund för vårt uttalande avseende huruvida årsredovisningen i allt väsentligt är upprättad i enlighet med gällande lagar och regler bygger på följande revisionskriterier:

- Kommunallag (KL) och lagen om kommunal bokföring- och redovisning (LKBR)
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning, RKR, och Sveriges Kommuner och Regioner, SKR
- Interna regelverk och instruktioner
- Fullmäktigebeslut

2.3 Avgränsning och metod

Vår granskning sker i den omfattning som följer av God revisionsred i kommunal verksamhet, främst såsom denna definieras av SKR² och Skyrev³. Detta innebär att granskningen inte uppfyller de krav som ställs på en auktoriserad revisor eller ett auktoriserat revisionsbolag enligt revisorslagen eller internationella standarder för revision (ISA). Det innebär att vi inte uttalar oss över årsredovisningen så som vi gjort om dessa krav varit uppfyllda. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att i allt väsentligt men inte absolut säkerhet försäkra oss att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

Granskningen av årsredovisningen omfattar:

- Förvaltningsberättelse
- Resultaträkningen
- Balansräkningen
- Kassaflödesanalysen
- Noter
- Drift- och investeringsredovisning
- Sammanställda räkenskaper

Granskningen av räkenskaperna är översiktlig och avser endast underlag för bedömning av fullmäktiges mål. En översiktlig granskning är begränsad i omfattning och riktar i huvudsakligen in sig på intervjuer och analyser.

Granskningen har skett utifrån väsentlighet och risk. Vi har därför granskat ett urval av underlag utifrån en väsentlighets- och riskbedömning.

Vår granskning har varit inriktad på att hitta väsentliga fel (bedömda eller konstaterade) i årsredovisningen och i vår granskning ingår inte primärt att granska den interna kontrollen över kommunens kostnader och intäkter.

Granskningen har inte som syfte att identifiera brottsliga handlingar, t ex förskingring.

Granskningen har omfattat bokslutet och årsredovisningen för 2019. Vi har granskat sådan information som är av finansiell natur och som har direkt koppling till den finansiella redovisningen i årsredovisningen i syfte att inhämta tillräckliga revisionsbevis på motsvarande som för granskning av de finansiella delarna i årsredovisningen. Vår granskning innebär att vi tar stickprov på de finansiella uppgifterna och att informationen i förvaltningsberättelsen är förenlig med de finansiella delarna, det vill säga vi granskar inte alla siffror i årsredovisningen.

Vad gäller avsättning och ansvarsförbindelse avseende pensionsåtagandet har vi förlitat oss på de uppgifter kommunen har erhållit från pensionsadministratören KPA. Vi har i vår granskning inte gjort någon egen beräkning av pensionsåtagandet.

² Sveriges Kommuner och Regioner

³ Sveriges Kommunala Yrkesrevisorer

Filipstads kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2019-12-31

2020-04-07

Granskningen har genomförts genom:

- Studier av relevanta dokument inklusive årsredovisningen
- Intervjuer med berörda tjänstemän
- Analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen
- Stickprovvis avstämning av väsentliga poster i balansräkningen mot erforderliga underlag.
- Översiktlig analys av resultaträkningen

2.4 Ansvarig nämnd

Granskningen avser kommunstyrelsens årsredovisning.

Rapporten är faktagranskad av ekonomistaben.

2.5 Projektorganisation/granskningsansvarig

Granskningen har genomförts av Simon Käll, revisor, Charlotta Eriksson, auktoriserad revisor och Nils Nordqvist, certifierad kommunal revisor och auktoriserad revisor. Nils har deltagit i granskningen som kundansvarig för Filipstads kommun.

3 Resultat av granskningen

3.1 Förvaltningsberättelse

Från och med 2019 gäller den nya redovisningslagen för kommuner, LKBR. En nyhet i denna lagstiftning är en tydligare struktur på hur årsredovisningens förvaltningsberättelse skall avgränsas och vad den skall innehålla.

Det ska framgå vilket sammanhållet avsnitt i årsredovisningen som utgör förvaltningsberättelsen. Vidare står det att förvaltningsberättelsen ska presenteras i omedelbar anslutning till resultat-, balansräkning och kassaflödesanalys. Enligt den nya lagstiftningen ska förvaltningsberättelsen innehålla följande huvudrubriker:

- Översikt över verksamhetens utveckling
- Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning
- Händelser av väsentlig betydelse
- Förväntad utveckling
- Väsentliga personalförhållanden
- Andra förhållanden av betydelse för styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten
- God ekonomisk hushållning
- Ekonomisk ställning
- Balanskravsresultat

Sådana upplysningar som anges ovan ska även omfattas av sådan kommunal verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer, dvs kommunala koncernföretag (LKBR 2:5).

Bedömning

Vi bedömer att förvaltningsberättelsen i all väsentlighet ger en rättvisande bild av kommunen i och med att den information som ska finnas i förvaltningsberättelsen i allt väsentligt finns med. Förvaltningsberättelsen är dock inte uppställd i enlighet med de nya reglerna i LKBR och rekommendation R15 förvaltningsberättelse.

Vår bedömning är att Filipstads årsredovisning inte uppfyller formkravet för en årsredovisning enligt LKBR.

Kommunen bör se över årsredovisningen under kommande år för att uppfylla de formkrav som ställs enligt LKBR.

3.2 Redovisningsprinciper

I årsredovisningen anges under avsnittet "Redovisningsprinciper" att redovisningen i allt väsentligt överensstämmer med god kommunal redovisningssed med vilket avses i överensstämmelse med LKBR och RKR:s rekommendationer.

2020-04-07

I vår granskning har vi stickprovsvis granskat om detta påstående stämmer via intervjuer med ekonomstrateg samt översiktlig avstämning av kommunens årsredovisning mot RKR:s gällande rekommendationer.

Bedömning

Vår bedömning utifrån väsentlighetsprincipen är att kommunen i huvudsak efterlever RKR:s rekommendationer med vissa undantag. Nedanstående avvikelser från god redovisningssed bör åtgärdas inför kommande årsbokslut. Vidare anser vi att kapitlet "Redovisningsprinciper" i årsredovisningen kan utvecklas.

- *Felaktigt periodiserade **statsbidrag**, främst avseende statsbidrag från Migrationsverket (se vidare i kapitel 3.6)*
- *Kommunen följer inte RKR:s rekommendation avseende **leasing** fullt ut (se vidare i kapitel 3.6).*

Utifrån väsentlighetsprincipen är vår bedömning att kommunens avsteg från god redovisningssed avseende leasing inte orsakar väsentliga fel i årsredovisningen.

3.3 Balanskrav

En kommun ska enligt KL och LKBR göra en avstämning av balanskravet och detta ska redovisas i förvaltningsberättelsen. Eventuella negativa balanskravsresultat som uppkommer ska enligt KL regleras inom tre år efter att det har konstaterats i årsredovisningen. Om det föreligger synnerliga skäl finns emellertid möjlighet att inte reglera ett negativt resultat. RKR har lämnat information om beräkning och redovisning av balanskravet utifrån tolkning av förarbeten till reglerna om balanskrav i LKBR och KL.

I KL stadgas även att kommunerna ska ha en god ekonomisk hushållning, vilket får ses som ett överordnat krav och innebär i de allra flesta fall att det inte räcker med att intäkterna enbart täcker kostnaderna, eftersom det på längre sikt urholkar kommunernas ekonomi.

Kommunen redovisar en avstämning av balanskravet enligt KL i förvaltningsberättelsen. I årsredovisningen står det att kommunens balanskravsresultat för året uppgår till -21,4 mkr. (Inga avdrag eller tillägg för realisationsresultat som ska påverka balanskravsresultatet för 2019.)

Bedömning

Kommunen uppfyller inte balanskravet. Efter balanskravsavstämning uppgår resultatet till -21,4 mkr (0,4 mkr). Kommunfullmäktige ska därmed anta en åtgärdsplan för hur en reglering ska ske inom tre år.

Kommunen har inga underskott från tidigare år att återställa.

3.4 Bedömning av fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning.

2020-04-07

Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

3.4.1 Finansiella mål

Kommunen redovisar i årsredovisningen utfallet av sina två kommunövergripande finansiella mål för 2019.

Sammanfattningsvis:

Resultatet skall vara minst 1,5 % av skatter och statsbidrag. Kommunen har för 2019 gjort ett undantag från detta mål och budgeterat ett resultat på 5,1 mkr.

- *Årets resultat uppgår till -21,4 mkr, vilket innebär att det budgeterade resultatmålet på 5,1 mkr inte har uppnåtts. Kommunen skriver också själva i sin årsredovisning att resultatmålet inte är uppfyllt.*

Verksamheten ska bedrivas så effektivt att kostnaderna, med bibehållen kvalitet, inte överstiger den genomsnittliga kostnaden för motsvarande verksamhet med jämförbara kommuner.

- *Kommunstyrelsen har i årsredovisningen bedömt att det finansiella verksamhetsmålet för 2019 är delvis uppfyllt.*

Det framgår av årsredovisningen att kommunen bedömer att man kan nå en god ekonomisk hushållning i verksamheten om de finansiella målen uppnås. Kommunen gör i årsredovisningen bedömningen att det ena av två finansiella mål inte uppnås och det andra målet delvis uppnås. Utifrån detta kan slutsatsen dras att kommunen menar att en god ekonomisk hushållning ur det finansiella perspektivet inte har uppnåtts, även om det inte framgår direkt i årsredovisningen.

Resultatet för 2019 är betydligt lägre än budgeterat resultat. En stor del av avvikelserna förklaras av att den budgeterade återföringen av avsättningar på 17 mkr inte har gjorts, vilket påverkat resultatet negativt jämfört med budget. Kommunen för i årsredovisningen en diskussion kring osäkerheten i framtida kostnader avseende integration och det framgår även hur kommunen hanterar avsättningarna som en form av resultatutjämnning. (Se vidare i avsnitt 3.6.)

Bedömning

Vår bedömning blir att kommunen inte uppfyller god ekonomisk hushållning.

Vi noterar att måluppfyllelsen av resultatmålet kan bli missvisande då kommunen har stora avsättningar som egentligen skulle ha intäktsförts tidigare år. Ingen sådan återföring har dock skett som har påverkat 2019 års resultat. När dessa avsättningar återförs framöver innebär det ett förbättrat resultat, det blir en form av resultatutjämnning. Vid återföring av tidigare avsättningar så kan det för en läsare av årsredovisningen se ut som att kommunen har betydligt lägre kostnader för året än vad som är fallet i verkligheten. Kommunen informerar i förvaltningsberättelsen om hanteringen av dessa avsättningar, vilket är bra.

Vi ser med stor oro på kostnadsutvecklingen inom kommunens verksamheter. Främst inom barn- och utbildningsnämnden som redovisar en budgetavvikelse om -9,2 mkr och socialnämnden - 8,7 mkr. Dessa underskott kompenseras inte av något

2020-04-07

överskott i finansieringen då finansieringen visar ett underskott på -13,5 mkr mot budgeterat.

Det är inte tillfredställande att de finansiella målen inte uppfylls. Vi rekommenderar kommunen att under 2020 aktivt arbeta för en bättre budgetefterlevnad inom alla verksamheter inom kommunen.

3.4.2 Verksamhetsmål

Lagstiftaren ställer krav på att mål och riktlinjer av betydelse för god ekonomisk hushållning även ur ett verksamhetsperspektiv skall upprättas. Dessa mål skall följas upp och kommenteras i samband med upprättandet av årsredovisning och delårsrapport.

Kommunen har i budgeten för 2019-2021 fastslagit 16 stycken prioriterade områden som kopplats till kommunens övergripande mål att uppnå god ekonomisk hushållning. Dessa områden/insatser följs upp i årsredovisningen på ett informativt sätt med beskrivning om vad som har gjorts, om arbetet pågår och i förekommande fall om målet har uppnåtts.

Utöver ovanstående prioriterade områden innehåller den ekonomiska planen ett antal nämndspecifika målsättningar som dock inte är angivna som mål för god ekonomisk hushållning och därmed i detta sammanhang, inte blir föremål för revisorernas bedömning.

Bedömning

Arbetet med de prioriterade områdena/insatserna framgår av årsredovisningen på ett informativt sätt, men vår bedömning är att uppföljningen blir otydlig. Vi menar att målstyrningen inom kommunen kan förtydligas. De prioriterade områdena/insatserna är heller inte mätbara utan uppföljningen är en beskrivning av vad kommunen gjort inom området istället för en mätbar indikator eller ett mätbart nyckeltal.

Vi noterar att kommunen och verksamheterna aktivt arbetar med målen, men då presentationen av resultaten är otydligt och då kommunen inte gör någon samlad bedömning om man uppfyller god ekonomisk hushållning kan inte heller revisionen göra denna bedömning. Vi kan därför inte uttala oss om resultatet av måluppfyllelsen är tillräcklig för att kommunen ska anses bedriva verksamhet i linje med god ekonomisk hushållning.

Det finns således en fortsatt förbättringspotential i målstyrningen och uppföljningen av de verksamhetsmässiga målen.

3.5 Resultaträkning

<i>Belopp i Mkr</i>	2019-12-31	Budget 2019	2018-12-31
Verksamhetens nettokostnader	-736,7	-750,1	-698,4
<i>Förändring i %, jmf med 2018</i>	5,5	7,4	0,8
Skatteintäkter och statsbidrag	705,8	753,2	691,8
<i>Förändring i %, jmf med 2018</i>	2,0	8,9	0,3
Finansnetto	9,5	2,0	9,7
Årets resultat	-21,4	5,1	3,1
Nettokostnader inkl. finansnetto i relation till skatteintäkter och bidrag %	103,0	99,3	99,6

Kommunen visar ett negativt resultat på - 21,4 mkr, vilket är betydligt lägre än föregående år och budget.

En övergripande bedömning av resultatet för kommunen visar att verksamhetens kostnader ökat med 5,5 % (0,8 %) samtidigt som skatter och bidrag endast ökar med 2,0 % (0,3 %). Denna utveckling tillsammans med negativa budgetavvikelser i verksamheterna, är oroande signaler inför kommande år. Även finansförvaltningen visar ett underskott för 2019. Se nedan.

Resultatet för 2019 har erhållit 7,2 mkr mindre i bidrag av de s k "Välfärds-miljonerna", än vad man fick 2018.

Någon återföring av avsättningar har inte skett under 2019. Avsättningen har däremot ökat med 3,2 mkr jämfört med föregående år. Detta trots att beslut (budget för 2019) fattats om att 17 mkr av de per 2018-12-31 kvarvarande 46 mkr skulle användas i driften under 2019. Inför årsbokslutet 2019 fattades dock ett nytt beslut innebärande att ingen återföring av avsättningen ska ske under 2019. Den återföring på 11,3 mkr som gjordes vid delårsbokslutet reverserades i och med detta vid årsbokslutet.

Kommunens nettokostnad (inkl. finansnetto) i relation till skatteintäkter och statsbidrag uppgick till 103,0 % för 2019, vilket är sämre än budget och föregående år. Nettokostnadsandelen är ett viktigt nyckeltal som beskriver driftkostnader i förhållande till de intäkter kommunen har. Om kommunens nettokostnadsandel överstiger 100 % innebär det att den löpande driften är dyrare än de skatteintäkter och generella statsbidrag som kommunen erhåller. Bortser vi från finansnettot är kommunens nettokostnadsandel 104,4 %.

Filipstads kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2019-12-31

2020-04-07

Driftsredovisning per nämnd (mkr)	Utfall 2019	Budget 2019	Avvikelse	Utfall 2018
Kommunstyrelsen	-166,0	-169,7	3,7	-179,8
Miljö- och bygg	-3,4	-3,6	0,2	-3,4
BUN	-231,1	-221,9	-9,2	-224,5
Socialnämnd	-344,4	-335,7	-8,7	-325,5
Övriga nämnder	-2,7	-2,9	0,2	-3,3
Övrig verksamhet (pensioner)	-51,1	-51,9	0,8	-54,6
Finansiering	777,3	790,8	-13,5	794,2
Summa	-21,4	5,1	-26,5	3,1

Barn- och ungdomsnämnden visar ett underskott mot budget på -9,2 mkr. Detta förklaras främst av ökade personalkostnader, minskade asylintäkter samt mindre i statsbidrag än beräknat. Socialnämnden visar en negativ avvikelse mot budget på -8,7 mkr, bestående av både positiva och negativa avvikelser. Individ- och familjeomsorgen visar ett stort underskott, -17,9 mkr, främst avseende placeringskostnader och försörjningsstöd. Överskott visas av förvaltningsledning (+3,7 mkr) och vård och omsorg (+6,5 mkr). Hemtjänsten har haft en minskad vårdtyngd jämfört med budgeterad och kommunen har kunnat minska personalkostnaderna.

Bedömning:

Vi ser med stor oro på kostnadsutvecklingen inom kommunens verksamheter, främst inom barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden som redovisar budgetavvikelser.

I årsredovisningen finns för respektive verksamhet en kommentar till årets resultat, hur nämnden arbetar med målen och måluppfyllelse, årets viktigaste händelser samt framtida åtgärder. Vi rekommenderar kommunstyrelsen att begära in tydliga och tidsatta åtgärdsförslag för att få budget i balans tidigt under 2020 i den mån negativa budgetavvikelser prognostiseras även för 2020.

Avsättningarna för framtida kostnader inom flykting- och integrationsområdet har ökat med 3,2 mkr. I detta avseende ger resultaträkningen inte en rättvisande bild men vi bedömer att resultaträkningen i övrigt ger en i allt väsentligt rättvisande bild av årets resultat och att noter finns i tillräcklig omfattning och utgör specifikationer av resultaträkningens poster.

3.6 Balansräkning

Belopp i Mkr	Kommunen		Koncernen	
	2019-12-31	2018-12-31	2019-12-31	2018-12-31
Balansomslutning	546,4	579,7	650,3	632,4
Redovisat eget kapital	197,3	218,7	224,1	244,4
Ansvarsförbindelse	282,5	290,7	282,5	290,7
Eget kapital inkl. ansvarsförpliktelse	-85,2	-72,0	-58,4	-46,3
<i>Redovisad soliditet</i>	36%	38%	34%	39%
<i>Soliditet med hänsyn till ansvarsförpliktelse</i>	-16%	-12%	-9%	-7%
Anläggningstillgångar	465,3	458,2	650,3	632,4
Omsättningstillgångar	81,1	121,5	134,1	169,9
Avsättningar	63,2	60,8	73,8	71,5
Långfristiga skulder	114,9	120,1	305,8	275,5
Kortfristiga skulder	171,0	180,1	180,7	210,9
<i>Balanslikviditet</i>	47%	67%	74%	81%

Soliditeten visar betalningsförmågan på lång sikt. Kommunen redovisar en soliditet på 36 % och en soliditet med hänsyn taget till ansvarsförpliktelser på -16 %, vilket betyder att kommunen har täckning för sina skulder men inte för samtliga av sina ansvarsförbindelser. Räknas bolagen in minskar soliditeten något. Soliditeten inklusive pensionsåtagandet för kommunkoncernen visar en bättre soliditet än för kommunen, men ändå negativ. Pensionsförpliktelser som redovisas som ansvarsförbindelser uppgår till 282,5 mkr (290,7 mkr).

Investeringar har skett med 36,0 mkr och avskrivningar har skett med 26,8 mkr.

Omsättningstillgångarna har minskat med 40,4 vilket främst förklaras av en minskning av kassa och bank med 40,7 mkr.

Avsättningarna har ökat netto med 2,4 mkr, varav avsättning för framtida kostnader inom flykting- och integrationsområdet har ökat med 3,2 mkr. Se vidare under bedömning nedan.

Långfristiga skulder har minskat med 5,2 mkr genom amortering. Kortfristiga skulder har netto minskat med 9,1 mkr främst genom en minskning av förutbetalda intäkter, fordran avseende den s k "Värmlandsmodellen".

Bedömning

I balansräkningen per 2019-12-31 ingår 49,2 mkr (46,0 mkr 2018-12-31) avseende avsättningar för framtida kostnader inom flykting och integrationsområdet. Merparten avser kvarstående belopp från de betydande avsättningar som gjordes i årsbokslutet 2016 för framtida verksamhet. En ökning har skett under 2019 med 3,2 mkr. Enligt budget för 2019 och även prognos för helår 2019 så skulle 17 mkr av tidigare avsättningar återföras. Noteras kan också att vid delårsbokslutet per 2019-08-31

2020-04-07

hade en återföring skett med 11,3 mkr avseende tidigare avsatta medel. Ett nytt beslut togs om att under 2019 inte återföra något av tidigare avsättningar. Det som var återfört vid delårsbokslutet har därmed reverserats och ligger kvar som avsättning per 2019-12-31.

Även om avsättningen, som påpekats av kommunen, avser att täcka en långsiktig och i kostnads- och intäktshänseende osäker verksamhet, måste vår bedömning vara att 49,2 Mkr av kommunens avsättningar, inte är i överensstämmelse med god redovisningssed (RKR:s rekommendation R9) eftersom de framtida kostnader som avses att täckas med avsättningen är av löpande karaktär.

Vidare ses hyreskontraktet normalt som finansiell leasing vilket innebär att en fiktiv anläggningstillgång och skuld skall redovisas och skrivas av över återstående hyresperiod. Vi noterar att kommunen inte periodiserat reavinsten och hanterar hyreskostnaden som en löpande kostnad. Detta är således avsteg från RKR R5 men vi bedömer inte att avstegen genererar väsentliga fel i resultaträkningen.

I dessa avseende ger årsredovisningen alltså inte en rättvisande bild tillgångar, avsättningar, skulder och eget kapital men har i övrigt, i allt väsentligt, upprättats enligt lag och god sed.

3.7 Kassaflöde

Kassaflödesanalysen beskriver hur verksamhet och investeringar finansierats och hur de har inverkat på verksamhetens likvida ställning. Den tillämpade modellen synes överensstämma med RKR:s rekommendation R13.

Årets kassaflöde är negativt med 40,7 mkr och har minskat kommunens likvida medel till 13,1 mkr vid årets utgång.

Kassaflödet från den löpande verksamheten uppgår till -1,6 mkr, årets investeringar har belastat likviditeten med 35,7 mkr där 0,5 mkr avser bidrag. Finansieringsverksamheten uppgår till -3,4 mkr.

Bedömning

Vår bedömning är att kassaflödesanalysen redovisar kommunens och koncernens finansieringar och investeringar och att kassaflödesanalysen har upprättats i enlighet med gällande rekommendation samt överensstämmer i allt väsentligt med övriga delar i årsredovisningen. Vi saknar en kassaflödesanalys som även avser kommunkoncernen.

3.8 Investeringsredovisning

Investeringsredovisning ingår i årsredovisningen i enlighet med LKBR och rekommendation förutom jämförelse med tidigare år och prognos. Jämförelse med budget framgår och även avvikelseanalys fördelat per nämnd och även per verksamhet.

Investeringsredovisning per nämnd och även per verksamhet framgår. Det finns en lista över de fyra största projekten och hur mycket som återstår av budget för respektive av dessa projekt.

Filipstads kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2019-12-31

2020-04-07

Kommunen redovisar investeringar på 35,6 mkr vilket är ett utfall som ligger på 60,4 mkr (63 %) under budget. Då flera investeringsprojekt pågår över årsskiftet användes inte investeringsramen fullt ut och 43,3 mkr har flyttats till 2020 genom en tilläggsbudget.

Bedömning

Vi bedömer att investeringsredovisningen utifrån ovanstående genomgång i alla väsentlighet ger en rättvisande bild av investeringsverksamheten samt är upprättad i enlighet med kraven i LKBR. Vi noterar dock, i likhet med tidigare år, att kommunen på grund av de enskilda projektens förläggning i tid regelmässigt redovisar ett utfall som är lägre än budget. Det krävs därvid ytterligare information, framförallt avseende budgetavvikelse, till fullmäktige för att de ska kunna bedöma utfallet av enskilda väsentliga investeringsprojekt.

3.9 Sammanställd redovisning

Den sammanställda redovisningen har såvitt vi kunnat finna upprättats i enlighet med RKR:s rekommendation R16. Syftet med den sammanställda redovisningen är att ge en sammanfattande bild av kommunens ekonomiska resultat, ställning och åtaganden.

Enligt LKBR 12 kap 2 § ska den sammanställda redovisningen omfatta de juridiska personerna vilka har en väsentlig betydelse för kommunen. Enligt RKR R16 framgår att betydande inflytande förutsätts föreligga när den kommunala koncernens andel av företagets omsättning eller omslutning överstiger 5 procent av kommunens skatteintäkter och generella statsbidrag. Företag som samägs med annan kommun och vars verksamhet är en kommunal angelägenhet, ska anses ha särskild betydelse för kommunens verksamhet

KONCERN

Belopp i Mkr	2019-12-31	2018-12-31
Verksamhetens nettokostnader	-727,6	-687,2
Skatteintäkter och statsbidrag	705,8	691,8
Finansnetto	1,5	1,5
Årets resultat	-20,3	6,1
Nettokostnader inkl. finansnetto i relation till skatteintäkter och bidrag	102,9	99,1

Filipstads Stadshus AB visar ett resultat på 0,7 mkr, Novelty AB och Vårgårda Fastigheter AB, Filipstads Energi AB och Filipstads Energinät visar nollresultat. Filipstads Värme visar ett överskott på 8,0 mkr. Filipstads Stadshus ABs resultat ovan har påverkats positivt av ett erhållt koncernbidrag från Filipstads Energinät

Filipstads kommun

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2019-12-31

2020-04-07

med 2,4 mkr. Novelty AB har erhållit ett koncernbidrag på 0,5 mkr från Vårgårda och 0,4 mkr från Filipstads Energinät AB.

Stiftelsen Filipstadsbostäder har tappat hyresintäkter då antalet outhyrda lägenheter har ökat. Novelty AB har fortsatt lokaler som står delvis tomma och arbete pågår för att finna alternativ verksamhet/ny hyresgäst för lokalerna.

Bedömning

Vi har inte funnit några avvikelser i vår översiktliga granskning avseende sammanställda räkenskaper.

En organisationsskiss över kommunen inklusive kommunala bolag framgår av årsredovisningens under avsnittet koncernredovisning. Där framgår vilka bolag som ingår i kommunkoncernen och ägarförhållanden. Utöver detta redovisas även information om respektive kommunalt bolagen med verksamhetsbeskrivning och upplysning om väsentliga händelser under året.

Vi noterar att kommunens information i årsredovisningen beträffande de sammanställda räkenskaperna kan förbättras. Det ska finnas en kassaflödesanalys och noter till resultat- och balansräkning även för koncernen. Även en del ytterligare information om koncernen bör lämnas i förvaltningsberättelsen, bl a beträffande god ekonomisk hushållning.

2020-04-07

KPMG AB

Charlotta Eriksson

Auktoriserad revisor

Nils Nordqvist

Certifierad kommunal revisor

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument.

Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.